Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain ja toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 20.5.2025

Terhi Nevala, johtajaylilääkäri, Pohde

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Ydinviesti

- Esitys ei tule purkamaan perusterveydenhuollon hoitojonoja, keventämään hyvinvointialueen kuormitusta tai parantamaan hoidon jatkuvuutta

Hoidon jatkuvuus (omalääkäri, omahoitaja)

- Kyseessä yksittäisten käyntien korvausmalli, joka lisännee lääkärikäyntien määrää, mutta ei hoidonjatkuvuutta, joka on kustannusvaikuttavin tapa tuottaa perusterveydenhuollon palveluita
- Kokeilumalli tulee todennäköisesti lisäämään päällekkäisen työn määrää. Se ei paranna lain tavoitetta vahvistaa perusterveydenhuollon palveluiden saatavuutta sekä keventää julkiseen terveydenhuoltoon kohdistuvaa kuormitusta.
- Suuri osa yli 65-vuotiaista tarvitsee terveydenhuollon palveluita laajasti ja moniammatillisesti, jolloin yksittäiset lääkärikäynnit eivät ole optimaalisia tuottamaan terveyshyötyä
- Yli 65-vuotiaiden hoidon jatkuvuus tulee rakentaa pitkäjänteisesti julkisen terveydenhuollon varaan, eikä rajatun käyntimäärän ja rajallisen tutkimusvalikoiman sisältävällä lyhytaikaisella kokeilulla

Lääkäriresurssin riittävyys ja pysyvyys julkisessa terveydenhuollossa

- Ehdotettu malli heikentänee nyt jo vaikeaa terveyskeskuslääkäritilannetta, koska osa siirtyy työskentelemään yksityiseen terveydenhuoltoon kokonaan tai osa-aikaisesti.
- Lähes kahden ja puolen vuoden määräaikainen muutos on niin pitkä ajanjakso, että riski henkilöstön siirtymiseen yksityiselle sektorille on merkittävä
- Tämä malli tullee lisäämään julkisessa perusterveydenhuollossa entisestään osa-aikatyötä tekevien määrää, eikä siten helpota julkisen perusterveydenhuollon työtaakkaa.
- Lisäksi raskaimmat ja vaikeimmin sairaat potilaan jäävät esitetyssä mallissa julkisen perusterveydenhuollon hoitoon, koska he tarvitsevat laajoja tutkimuksia ja moniammatillisen tiimin hoitoa.

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Hoidon tarpeen arvio

- Lakiehdotus ristiriidassa suhteessa laissa säädettyyn velvoitteeseen hoidon tarpeen arviosta.
- Hoidon tarpeen arviointi on terveydenhuoltolakiin kirjoitettu tehtävä, jonka tavoitteena on kohdentaa potilaalle hoito mahdollisimman oikea-aikaisesti, oikean ammattilaisen antamana ja tarkoituksenmukaisella palvelulla. Lakisääteinen velvoite hoidon tarpeen arviointiin tukee terveydenhuollon eri ammattilaisten osaamisen hyödyntämistä ja optimaalista työnjakoa, myös kustannusten näkökulmasta.
- Nyt esitetty malli tarjoaa kaikille yleislääkäripalvelua, vaikka potilaan ongelmassa joskus muu terveydenhuollon ammattilainen voisi tarjota vaikuttavamman hoidon

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Muita huomioita

- Yksityistä palvelutuotantoa on hyvin tarjolla suurissa kaupungeissa, mutta reuna-alueilla yksityinen terveydenhuollon palvelutuotanto on vähäistä tai sitä ei ole ollenkaan